

NORDISK FOLKEHØJSKOLERÅD

THE NORDIC FOLK HIGH SCHOOL COUNCIL

Till Anne-Mari Virolainen, utrikeshandels och utvecklingsminister i Finlands regering
Utrikesministeriet
Sjöekipaget, Maringatan 22
Helsingfors
PB 413, 00023 Statsrådet

Stärk folkbildningens och vuxenutbildningens roll i de nordiska ländernas utvecklings- och biståndssamarbete!

De nordiska länderna präglas i en global jämförelse av en hög grad av jämlikhet, jämställdhet, aktivt medborgarskap, social välfärd och tillit. De nordiska länderna utmärks också av en lång tradition av folklig bildning som betonar just dessa värden. Nordiska Folkhögskolerådet (NFR) är ett samarbetsorgan för de nationella folkhögskoleorganisationerna i Danmark, Finland, Norge och Sverige och är en del av denna tradition. NFR verkar för att stärka folkhögskolans roll i Norden men också för rätten till utbildning för vuxna i Europa och globalt.

Med stort intresse har vi tagit del av de nordiska statsministrarnas initiativ "Nordic Solutions to Global Challenges" som ett led i förverkligandet av Agenda 2030. Inom folkhögskolorna i Norden finns ett stort engagemang kring arbetet för en globalt hållbar utveckling och vi menar att de nordiska erfarenheterna av bildning och vuxenutbildning utgör ett viktigt svar på de globala utmaningar vi står inför.

Stödet för bildning och vuxenutbildning är fortsatt starkt i de nordiska länderna. Vi har lagstiftning, stabila institutioner, kontinuerlig offentlig finansiering, välutbildade och engagerade pedagoger samt en grundmurad förankring i våra civilsamhällen. Dessvärre ser det inte ut så i stora delar av världen. Trots att rätten till utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet i sig och en förutsättning för att kunna hävda andra rättigheter och delta i samhällslivets alla områden förvägras många vuxna denna rättighet. Detta är ett stort utvecklingshinder.

De tidigare milleniemålen hade fokus på barns skolgång och lyckades i stor utsträckning nå detta mål men till priset av att vuxnas rättighet till utbildning negligerades. Mycket få framsteg har gjorts när det gäller att minska analfabetismen bland vuxna under perioden 2000–2015. Närmare 800 miljoner vuxna kan inte läsa och skriva enligt UNESCO. Vuxenutbildningen har marginaliserats. Det saknas tydlig lagstiftning, hållbara institutioner och framförallt finansiering.

Mål 4 i Agenda 2030 lyder "Säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla". Det är nu viktigt att vuxnas rätt till utbildning inte fortsätter att marginaliseras. Stora finansiärer inom utbildningsbiståndet som Världsbanken och Global Partnership for Education (GPE) fortsätter tyvärr denna linje. Här kan de nordiska länderna göra skillnad.

Vuxnas rätt till utbildning har varit en motvindsfråga. Det finns en stark föreställning att utbildning handlar om grundskola och gymnasium för barn och unga, samt universitet och högskolor. Detta är en mycket exkluderande föreställning och leder till att vuxnas lärande, såväl formellt som informellt, prioriteras mycket lågt i utvecklingssamarbetet och i nationella budgetar. Ändå vet vi

NORDISK FOLKEHØJSKOLERÅD

THE NORDIC FOLK HIGH SCHOOL COUNCIL

att föräldrars utbildning, och framförallt kvinnornas utbildning är av mycket stor betydelse för barnens livschanser och att det finns en stark korrelation mellan vuxnas kunskaper och en hållbar utveckling.

Få länder stödjer vuxnas möjlighet och rätt till utbildning i utvecklingssamarbetet. Märkligt nog gäller det även de nordiska länderna. Här finns ett tomrum som nordiska biståndssatsningar har goda förutsättningar att fylla. Folkhögskolorna i Norden är beredda att medverka i detta. Detta kan ske genom att de nordiska länderna:

- driver frågan om rätten till utbildning för vuxna i multilaterala institutioner som FN, UNESCO och EU och i kontakterna med Världsbanken och Global Partnership for Education.
- gör vuxnas rätt till utbildning till en prioriterad fråga i nordiska länders bilaterala utvecklingssamarbete.
- stödjer civilsamhällets och folkbildningsorganisationernas internationella folkbildningssamarbete.

Från NFR och från de nationella folkhögskoleföreningarna önskar vi att ni ger respektive biståndsmyndigheter i uppdrag att arbeta i linje med förslagen ovan.

Vi önskar svar angående de uppdrag i denna riktning som ges till respektive myndigheter. Vi medverkar också gärna med ytterligare information kring vilka verksamheter nordiska folkhögskolor idag har inom dessa områden samt vilka ytterligare insatser nordiska folkhögskolor kan medverka till.

Kontakt kan tas med NFRs sekreterare, Mats Ehn (mats.ehn@folkbildning.net)

För Nordiska Folkhögskolerådet

Kent Johansson
Ordförande
Öland 21 juni 2018